

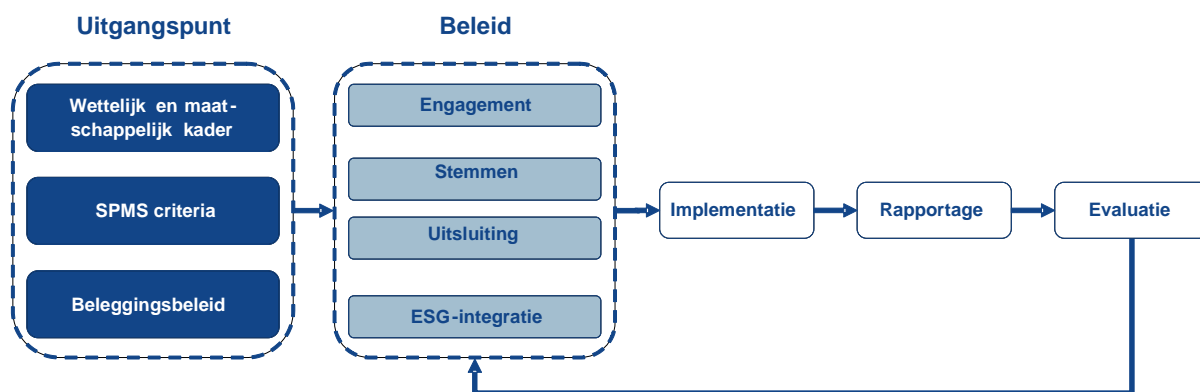
SPMS en Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

In dit document wordt het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid (MVB-beleid) van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS) uiteengezet.

Dit document zal periodiek geactualiseerd worden, zodat aangesloten wordt bij de meest recente wet- en regelgeving, algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen alsook de visie van deelnemers.

Inleiding

SPMS draagt door een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid zorg voor een goed en betaalbaar pensioen. De uitvoering van dit beleggingsbeleid wordt maatschappelijk verantwoord weergegeven. Dit betekent dat bewust rekening wordt gehouden met de invloed van ons beleggingsbeleid op het milieu, de maatschappij en het ondernemingsbestuur (corporate governance) en het specifieke karakter van de beroepssector.

Uitgangspunt

(Inter)nationale verdragen en gedragscodes zoals de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (VN Principles), Global Compact van de Verenigde Naties en de “best practice”-bepalingen van Eumedion vormen het uitgangspunt voor deze verantwoorde invulling van het beleggingsbeleid.

Global Compact

Ondernemingen:

1. respecteren en ondersteunen mensenrechten;
2. mogen niet medeplichtig zijn aan schendingen van mensenrechten;
3. erkennen de vrijheid van vereniging, vakbonden en het recht op collectieve onderhandelingen;
4. bannen alle vormen van dwangarbeid uit;
5. schaffen alle vormen van kinderarbeid af;
6. bannen discriminatie op het werk en in beroep uit;
7. hanteren het voorzichtigheidsbeginsel in milieuonderwerpen;
8. ondernemen initiatieven voor een beter milieu;
9. stimuleren de ontwikkeling en verspreiding van milieutechnologie;
10. bestrijden alle vormen van corruptie inclusief afpersing en omkoping.

Global Compact is een initiatief van de Verenigde Naties en bestaat uit universele principes die gebaseerd zijn op verschillende, algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de

Rechten van de Mens, belangrijke conventies van de International Labour Organisation en het VN-verdrag tegen corruptie.

De VN Principles bevorderen met 6 uitgangspunten de samenwerking en transparantie onder vermogensbezitters en –beheerders om te komen tot een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid.

VN Principles for Responsible Investment

Beleggers:

1. hanteren MVB-beleid in investeringsanalyses en besluitvorming;
2. zijn actieve eigenaren en hanteren MVB-beleid in hun eigendomsbeheer;
3. bevorderen de openheid bij ondernemingen over milieu, arbeidsomstandigheden en goed bestuur;
4. stimuleren de invoering van deze principes;
5. werken samen bij de invoering van deze principes;
6. rapporteren over de vorderingen op MVB-gebied.

Daarnaast wordt rekening gehouden met wet- en regelgeving zoals het verbod op het investeren in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van clustermunitie en internationale sanctiewetgeving (bijvoorbeeld tegen Syrië).

Specifiek richt SPMS haar maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid op de volgende 9 thema's:

Milieu	Maatschappij	Governance
Klimaatverandering <ul style="list-style-type: none"> ■ CO₂-uitstootbeheer en -verslaglegging ■ Strategie klimaatverandering ■ Alternatieve brandstoffen ■ Productontwikkeling 	Gezondheidszorg <ul style="list-style-type: none"> ■ Voeding / Obesitas ■ Toegang tot medicijnen ■ Productveiligheid ■ Hiv/aids 	Goed ondernemingsbestuur <ul style="list-style-type: none"> ■ Bezoldiging ■ Bestuursstructuur ■ Aandeelhoudersrechten ■ Controle en toezicht
Ecosysteemdiensten <ul style="list-style-type: none"> ■ Biodiversiteitsbeheer ■ Water ■ Toegang tot (win)gebieden en middelen 	Arbeidsomstandigheden <ul style="list-style-type: none"> ■ Veiligheid en gezondheid ■ Internationale normen en conventies ■ Diversiteit ■ Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen 	Bedrijfsethiek <ul style="list-style-type: none"> ■ Omkoping en corruptie ■ Politieke invloed ■ Klokkenluidersregelingen ■ Maatschappelijk verantwoorde marketing
Milieubeheer <ul style="list-style-type: none"> ■ Productontwikkeling ■ Milieunormen ■ Prestaties in de toeleveringsketen ■ Verontreinigingsbeheersing ■ Afval en recycling 	Mensenrechten <ul style="list-style-type: none"> ■ Veiligheid ■ Privacy en vrijheid van meningsuiting ■ Relatie met de lokale gemeenschap ■ Gebieden met zwak bestuur 	Duurzaamheidsbeheer en -verslaglegging <ul style="list-style-type: none"> ■ Informatieverschaffing en verslaglegging ■ Bestuur en duurzaamheid ■ Implementatie Global Compact

Ieder jaar wordt op basis van ingeschatte risico's en kansen, prioriteit aangebracht in deze thema's. Daarnaast heeft SPMS een beleid met betrekking tot het uitsluiten van producenten van tabak, Nederlandse Ziekenhuizen en producenten van controversiële wapens.

Samenwerking met Eumedion

Eumedion is Grieks voor 'goede bewaker'. Momenteel zijn er ongeveer 70 institutionele beleggers deelnemer. Ze hebben gezamenlijk meer dan 4000 miljard euro aan beleggingen onder beheer. Daarnaast zijn drie koepelorganisaties van pensioenfondsen geassocieerd deelnemer van Eumedion. Eumedion is een onafhankelijke stichting, die wordt bestuurd door afgevaardigden van een aantal deelnemers. De financiën van Eumedion bestaan uit de jaarlijkse contributies die worden opgebracht door de deelnemers.

Doel van de pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, beleggingsinstellingen en vermogensbeheerders die deelnemer zijn van Eumedion is om de governance, milieu –en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren.

SPMS laat zich bij Eumedion vertegenwoordigen door BMO. Eumedion richt zich in haar belangenbehartiging voor haar deelnemers op de Nederlandse en Europese politiek en op Nederlandse beursvennootschappen.

Eumedion stelt zich ten doel het vanuit de verantwoordelijkheid van in Nederland gevestigde institutionele beleggers onderhouden en door ontwikkelen van goede corporate governance en het bevorderen van de acceptatie en naleving van standaarden hiervan door beursgenoteerde ondernemingen en institutionele beleggers (met name in Nederland en Europa).

10 'best practices' van Eumedion

Deelnemers:

1. monitoren de Nederlandse vennootschappen waarin zij beleggen;
2. hebben een duidelijk beleid met betrekking tot de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten (zoals het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere engagementactiviteiten). Zij brengen ten minste één keer per jaar verslag uit van de uitvoering van hun beleid;
3. hebben een duidelijk beleid inzake het omgaan met situaties waarin het niet lukt de ondernemingsleiding van de Nederlandse beursvennootschap waarin zij beleggen te overtuigen van hun standpunten en waar meningsverschillen tussen de ondernemingsleiding van deze vennootschap en de aandeelhouders onopgelost blijven;
4. zijn in voorkomende gevallen bereid om gezamenlijk met andere Eumedion-deelnemers en beleggers op te trekken;
5. nemen maatregelen om tegenstrijdige belangen die voortvloeien uit verschillende rollen te verminderen (institutionele beleggers kunnen andere, zakelijke relaties hebben met de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen dan alleen de aandeelhoudersrelatie) en hebben voor hun handelen duidelijke en robuuste procedures voor het geval zich verschillende of strijdige belangen voordoen;
6. hebben een duidelijk stembeleid, maken dit beleid openbaar en doen ten minste één keer per jaar verslag van de uitvoering van het stembeleid;
7. brengen op alle aandelen die zij in Nederlandse vennootschappen houden een geïnformeerde stem uit tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de desbetreffende vennootschappen. In het geval de Eumedion-deelnemer zich onthoudt van stemming of tegen een bestuursvoorstel stemt, verschaft de Eumediondeelnemer uit zichzelf dan wel op aanvraag van de betreffende vennootschap aan de ondernemingsleiding een gemotiveerde uitleg van dit stemgedrag;
8. maken ten minste één maal per kwartaal openbaar hoe ze hebben gestemd op de aandelen in de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen;
9. betrekken aspecten op het terrein van milieu- en sociaal beleid en van governance bij hun beleid inzake de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten (bijvoorbeeld het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere engagementactiviteiten);
10. lenen geen aandelen uit voor enkel en alleen het uitoefenen van het stemrecht op deze aandelen. Zij overwegen hun uitgeleende aandelen vóór de stemregistratiedatum van de betreffende aandeelhoudersvergadering van de betreffende Nederlandse beursvennootschap terug te halen als de agenda van deze vergadering één of meer controversiële onderwerpen bevat.

Beleid en implementatie

Het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van SPMS wordt via verschillende instrumenten geïmplementeerd.

- Engagement
- Stemmen (Proxy voting)
- Uitsluiting
- VN Sanctielijst
- Integratie ESG-criteria

Engagement en het uitsluitingenbeleid is van toepassing op zowel aandelen als bedrijfsobligaties. Het stembeleid is van toepassing op alle beleggingen in aandelen.

Voor vastgoed wordt het stembeleid uitgevoerd door Aviva. Hierover wordt door Aviva afzonderlijk gerapporteerd.

▪ Engagement

SPMS spoort ondernemingen waarin wordt belegd (via zakelijke waarden en bedrijfsobligaties) aan om een beter MVO-beleid toe te passen door op een actieve, structurele en constructieve wijze de dialoog aan te gaan.

Ondernemingen met oog voor het milieu, de maatschappij en goed ondernemingsbestuur verbeteren daarmee hun bedrijfsprestaties en stellen zo de vermogenswaarde op de lange termijn veilig.

▪ Stemmen

SPMS voert wereldwijd haar stemrecht uit. Hierbij wordt gekeken naar de context waarin een onderneming opereert en wordt ondernemingen gevraagd hun beleid toe te lichten. Indien afgeweken wordt van de zogenaamde “best practice”, wordt om een gedetailleerde uitleg gevraagd.

Proactief worden de minimale standaarden die SPMS hanteert aan de ondernemingen waarin wordt belegd, gecommuniceerd. Ook als er een tegenstem wordt uitgebracht, wordt aan de onderneming een uitgebreide toelichting gestuurd over de reden van deze tegenstem.

- Verbeteren van de bestuursstructuur en –samenstelling;
- Optimaliseren van het remuneratiebeleid om te waarborgen dat het (uitvoerend) management beloond wordt voor het creëren en waarborgen van aandeelhouderswaarde;
- Ontwikkelen van interne controles en risicomanagementsystemen;
- Beschermen van rechten van minderheidsaandeelhouders.

▪ Uitsluiting

SPMS probeert invloed te hebben op het beleid van ondernemingen door het engagement beleid en het stembeleid. Wettelijk gezien mag een pensioenfonds niet beleggen in producenten van clustermunitie. SPMS gaat verder dan deze wettelijke kaders met haar uitsluitingsbeleid. SPMS heeft een uitsluitingsbeleid geformuleerd op ondernemingen van controversiële wapens en producenten van Tabak en Nederlandse ziekenhuizen. Sustainalytics stelt een keer per jaar een lijst op met de beleggingen die uitgesloten worden. Deze wordt gecommuniceerd met de vermogensbeheerders en hierop wordt ook gecontroleerd door zowel de compliance afdeling van de fiduciair als de compliance afdeling van de custodian.

Controversiële wapens

SPMS sluit ondernemingen uit die betrokken zijn bij controversiële wapens (clusterbommen, landmijnen, kernwapens van bedrijven in landen die niet vallen onder het non-proliferatieverdrag, biologische wapens, chemische wapens, witte fosfor en uranium)

- Betrokkenheid wordt geïnterpreteerd als het produceren van onderdelen die essentieel zijn voor de wapens die het betreft en specifiek voor deze wapens gemaakt worden (key en dedicated)
- De drempel hiervoor is minimaal 20% aandelen in een betreffende onderneming

Tabak

Op verzoek van de deelnemers heeft SPMS beleid geformuleerd om producenten van tabak uit te sluiten.

Nederlandse Ziekenhuizen

Beleggingen in Nederlandse ziekenhuizen worden uitgesloten.

▪ **VN Sanctielijst**

De sancties vinden hun grondslag in internationale verdragen die in Nederland van toepassing zijn;

Ter bepaling of sancties leiden tot uitsluiting dient daarnaast aan een of meer van de onderstaande criteria te zijn voldaan:

- De sancties omschrijven een wapenembargo dat betrekking heeft op het land als geheel;
- De sancties bevatten gerichte maatregelen betreffende reisverboden en het bevriezen van tegoeden welke van toepassing zijn op de centrale overheid (waaronder de regeringsleider of het staatshoofd of de huidige machthebbers).

▪ **Integratie ESG-criteria**

SPMS maakt voor het beheer van het vermogen via fiduciair beheerder Blackrock gebruik van diverse externe managers. Bij de selectie en evaluatie van externe managers worden duurzaamheidscriteria door SPMS meegenomen.

Communicatie en rapportage

Inherent aan een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid is het afleggen van verantwoording aan de diverse belanghebbenden (zogenaamde stakeholders).

Bovendien geldt de (vernieuwde) Corporate Governance Code die institutionele beleggers oplegt om:

- jaarlijks op hun website het beleid publiceren ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die zij houden in beursgenoteerde vennootschappen;
- jaarlijks op hun website en/of in hun jaarverslag rapporteren over de uitvoering van hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende verslagjaar;
- tenminste eenmaal per kwartaal op hun website verslag uitbrengen of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op de algemene vergaderingen van aandeelhouders.

BMO rapporteert in de volgende rapportages/documenten over haar MVB-beleid aan het bestuur van SPMS:

- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot engagement.
- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot stemmen, inclusief een uitgebreide toelichting in het geval er tegengestemd wordt (zogenaamd “votes against management”).
- Vertrouwelijke memo’s over actuele onderwerpen.

Daarnaast worden de volgende documenten op de SPMS-website geplaatst om transparant te communiceren aan overige belanghebbenden:

- Managementsamenvattingen op kwartaalbasis over engagementactiviteiten en stemgedrag
- Periodieke nieuwsbrieven over actuele ontwikkelingen
- MVB-jaarverslag: samenvatting van de Highlights op het gebied van engagement en stemmen
- Uitsluitingenlijst: ondernemingen die niet voor belegging in aanmerking komen door betrokkenheid bij cluster munitie of tabak

Partners

Tot slot wordt op de website van SPMS via een link verwezen naar BMO Global Asset Management: de partner die het pensioenfonds ondersteunt bij de implementatie van het MVB-beleid.

Op de website van deze partner (<http://www.bmogam.nl/verantwoord-beleggen>) staat het beleid ten aanzien van engagement en het stembeleid nader uitgewerkt.

Aviva heeft een afzonderlijk beleid, maar dit sluit aan bij het beleid van SPMS. .

Evaluatie

Periodiek worden de deelnemers geraadpleegd over het MVB-beleid. Geëvalueerd wordt welke onderwerpen van belang worden geacht, om in het MVB-beleid rekening mee te houden.

Tot slot wordt frequent getoetst of dit beleidsdocument nog voldoet aan de meest recente wet- en regelgeving en de algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen.

Over engagement en het stemgedrag van SPMS wordt op de website van SPMS gerapporteerd en dit onderwerp wordt periodiek besproken in de beleggingscommissie, het bestuur en de vereniging van afgevaardigden.